

Ελληνική Παιδοπνευμονολογική Εταιρεία

4^ο Πανελλήνιο
Παιδοπνευμονολογικό
Συνέδριο

20-22 Σεπτεμβρίου 2013

Χενια Βόλου Domotel

Διοικητικό Συμβούλιο
Ελληνικής Παιδοπνευμονολογικής Εταιρείας

Πρόεδρος: Μιχάλης Ανθρακόπουλος
Αντιπρόεδρος: Κατερίνα Χαΐδοπούλου
Γραμματέας: Μάριος Παπαδόπουλος
Ταμίας: Σωτήρης Φούζας
Έφορος – Μέλος: Ελπίδα Χατζηναγόρου

TAKING CARE ○○○○○○

BRAMITOB®

Tobramycin 300mg/4ml for Inhalation

CHIESI HELLAS A.E.B.E.
Κ. Καραμανλή 89, 151 25 Μαρούσι, Αθήνα,
Τηλ: 210.61.79.763, Fax: 210.61.79.786
e-mail: chiesihellas@chiesi.com, www.chiesi.gr

 Chiesi
People and ideas for innovation in healthcare

Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου

Τιμητικό Προεδρείο:
Γιώργος Συρογιαννόπουλος
Μιχάλης Ανθρακόπουλος, Πρόεδρος
Θεόφιλος Μερίδης
Κώστας Μπόλης
Μάριος Παπαδόπουλος
Μαρία Τρίγκα
Σωτήρης Φούζας
Κατερίνα Χαϊδοπούλου
Ελπίδα Χατζηναγόρου

Επιστημονική Επιτροπή Συνεδρίου

Τάσος Κουμπουρλής, Πρόεδρος
Μαρία Εμποριάδου
Θανάσης Καδίτης
Χάρης Κατσαρδής
Εύα Μαντζουράνη
Βασιλική Μάτζιου
Κώστας Πρίφτης
Γιάννης Τσανάκας
Φάνης Τσιλιγιάννης
Αθανάσιος Χατζημιχαήλ

Αγαπητοί συνάδελφοι

Η Ελληνική Παιδοπνευμονολογική Εταιρεία διοργανώνει εφέτος το 4ο ετήσιο Πανελλήνιο Παιδοπνευμονολογικό Συνεδριό της στο Βόλο, στις 20, 21 και 22 Σεπτεμβρίου 2013.

Η Παρασκευή, πρώτη ημέρα του Συνεδρίου, είναι αφιερωμένη στα Κλινικά Φροντιστήρια που απευθύνονται σε ολιγάριθμες ομάδες γιατρών και έχουν παγιωθεί πλέον ως θεσμός του Συνεδρίου μας. Την ίδια μέρα θα γίνει και η παρουσίαση Ελεύθερων Ανακοινώσεων όπου με πολύ ενδιαφέρον περιμένουμε και φέτος να ακούσουμε για την ερευνητική σας δραστηριότητα. Ακόμη, θα διεξαχθεί η 2η Νοσηλευτική Ημερίδα για τη φροντίδα των νεαρών αναπνευστικών ασθενών που ξεκίνησε πέρυσι και οργανώνεται από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στη διάρκεια του Σαββατοκύριακου έμπειροι ομιλητές θα παρουσιάσουν επίκαιρα και αμφιλεγόμενα θέματα που αφορούν σε κάθε γιατρό που εμπλέκεται στη φροντίδα των νοσημάτων του αναπνευστικού στα παιδιά, όπως η διάγνωση, αντιμετώπιση και πρόγνωση του άσθματος βρεφών και νηπίων, η χρόνια βακτηριακή βρογχίτιδα, η πνευμονία, η αναπνευστική ανεπάρκεια, η επίδραση των ατμοσφαιρικών ρύπων κ.ά.

Τέλος, εφέτος εισάγουμε για πρώτη φορά την Ετήσια Ερευνητική Ανασκόπηση, όπου θα παρουσιασθεί η γνώση αιχμής σε θέματα, όπως η βρογχολογία, η κυστική ίνωση, τα διάμεσα νοσήματα του πνεύμονα και ο ύπνος.

Ραντεβού λοιπόν το Φθινόπωρο στο Βόλο σε μια γόνιμη και χρήσιμη ανταλλαγή απόψεων.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Μιχάλης Ανθρακόπουλος

A vertical illustration on the left side of the page. It features a yellow building with a red roof, a large clock face, and a small potted flower at the bottom. The background is a light green and blue pattern with swirling lines.

Εγγραφή

Ιατροί Ειδικευμένοι 150,00 ευρώ

Ειδικευόμενοι 75,00 ευρώ

Λοιποί επαγγελματίες και φοιτητές: Δωρεάν

Φροντιστήρια: 30,00 ευρώ

(Απαραίτητη η εγγραφή στο Συνέδριο)

Περιορισμένες θέσεις,

θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας

Ψηφιακές εγγραφές

<http://www.synedra.gr/Synedria/13-4pdpn/regform.asp>

Ελεύθερες Ανακοινώσεις

Υποβολή περιλήψεων για ελεύθερες ανακοινώσεις

έως 31 Αυγούστου 2013

E-mail: info@synedra.gr

Γραμματεία Συνεδρίου

Εγγραφές, πληροφορίες, κρατήσεις δωματίων

Synedra (Συνέδρα) Οργάνωση Συνεδρίων

Ηρώων Πολυτεχνείου 40, 26441 Πάτρα

Τηλ.: 2610 432.200 • Fax: 2610 430.884

694160 7719

E-mail: info@synedra.gr

www.synedra.gr

Παρασκευή
20/09/2013

Κλινικά Φροντιστήρια

Φροντιστήριο 1 (90 min)

13.30-15.00

Διαγνωστικός έλεγχος
λοιμώξεων αναπνευστικού:
Επιλογή δείγματος και τεχνική

(Χ. Ανταχόπουλος, Η. Ιωσηφίδης, Ε. Ροηλίδης)

Φροντιστήριο 2 (60 min)

15.15-16.15

Δερματικές δοκιμασίες
(Δ. Κασίμος, Δ. Μερμίρη, Μ. Τρίγκα)

Φροντιστήριο 3 (90 min)

16.30-18.00

Έλεγχος και παρακολούθηση σοβαρού
ασθματικού παροξυσμού, οξείας λαρυγγίτιδας
και οξείας βρογχιολίτιδας

(Μ. Ανθρακόπουλος, Β. Γραμμενιάτης,
Ε. Χατζηπαγόρου)

Φροντιστήριο 4 (60 min)

18.15-19.15

Μηχανικός αερισμός: Αναπνευστήρες,
μηχανικός αερισμός στο σπίτι και CPAP
(Α. Ηλιάδης, Χ. Κοτσώνης, Γ. Μάρκου)

19.30-21.00

Παρουσίαση ελεύθερων ανακοινώσεων

Προεδρείο:

Α. Καδίτης, Χ. Κατσαρδής, Μ. Τρίγκα

Πιστοποιητικό Παρακολούθησης

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (αποφάσεις ΕΟΦ και ΣΦΕΕ), η Γραμματεία θα χορηγεί Πιστοποιητικό Συμμετοχής μόνον σε όσους παρακολουθήσουν το 60% τουλάχιστον των εργασιών του 4ου Πανελληνίου Παιδοπνευμονολογικού Συνεδρίου. Η παρακολούθηση θα ελέγχεται με σύστημα γραμμωτού κώδικα (barcode).

Σάββατο 21/09/2013
Πρωί

08.45–09.30: ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09.30–11.30: ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Άσθμα

Προεδρείο: Μ. Ανθρακόπουλος, Θ. Μερίδης

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

09.30–10.00

Απώτερη έκβαση οξείας βρογχιολίτιδας:
Επαναπροσέγγιση (Δ. Γίδαρης)

10.00–10.30

Ανίχνευση απόφραξης αεραγωγών
με λειτουργικές δοκιμασίες (Σ. Φούζας)

10.30–11.30

Διαλείπουσα χορήγηση εισπνεόμενων
κορτικοστεροειδών και μοντελουκάστης
Υπέρ (Π. Ξεπαπαδάκη) - Κατά (Φ. Κυρβασίλης)

11.30–12.00: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12.00–14.00: ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Χρόνια βακτηριακή βρογχίτιδα

Προεδρείο: Π. Παναγιωτοπούλου, Κ. Πρίφτης

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

12.00–12.30

Ο ρόλος των βιομεμβρανών (Κ. Δούρος)

12.30–13.00

Παρακολούθηση παιδιού με κυστική ίνωση
(Α. Πετροχείλου)

13.00–13.30

Διαγνωστική προσπέλαση πρωτοπαθούς
δυσκινησίας κροστών (Μ. Παπαδόπουλος)

13.30–14.00

Τότε να κορηγείται
το αντιγριπικό εμβόλιο; (Χ. Ανταχόπουλος)

Σάββατο 21/09/2013
Απόγευμα

17.15–18.45: ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πνευμονία της κοινότητας

Προεδρείο: Α. Κουμπουρλής, Γ. Συρογιαννόπουλος

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

17.15–17.45

Προσέγγιση του ορισμού μέσω της παθογένεσης
(Ε. Ροηλίδης)

17.45–18.15

Αντιμετώπιση πνευμονίας της κοινότητας
(Ι. Γριβέα)

18.15–18.45

Αντιμετώπιση εμπυήματος (Ε. Παρασκάκης)

18.45–19.15: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

19.15–19.30: ΕΝΑΡΞΗ, ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Προεδρείο: Ε. Ροηλίδης, Ι. Τσανάκας

19.30–20.05

Σταφυλοκοκκική πνευμονία
(Γ. Συρογιαννόπουλος)

20.05–20.40

Η πρώτη αναπνοή
(Μ. Βασιλείου)

Κυριακή
22/09/2013

09.30-11.00: ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ατμοσφαιρικοί ρύποι

Προεδρείο: Θ. Τσιλιγιάννης, Α. Χατζημικαήλ

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

09.30-10.00

Καιρικές συνθήκες και αναπνευστική νόσος
(Σ. Τσαμπούρη)

10.00-10.30

Αιωρούμενα μικροσωματίδια
και αναπνευστική νόσος (Α. Χαϊδοπούλου)

10.30-11.00

Παθητικό κάπνισμα και ανάπτυξη πνεύμονα
(Ε. Μιχαηλίδη)

ΔΙΑΛΕΞΗ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΥ ΟΜΙΛΗΤΗ

Προεδρείο: Ε. Μαντζουράνη

11.00-11.35

Αναπνευστική ανεπάρκεια
(Α. Κουμπουρλής)

11.35-12.00: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12.00-13.30: ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ετήσια ερευνητική ανασκόπηση

Προεδρείο: Μ. Εμποριάδου, Χ. Κατσαρδής

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

12.00-12.30

Βρογχολογία (Κ. Πρίφτης)

12.30-13.00

Κυστική ίνωση (Ι. Λούκου)

13.00-13.30

Διάμεσα νοσήματα - Ύπνος (Α. Καδίτης)

Ανταχόπουλος Χαράλαμπος

Επίκουρος Καθηγητής Παιδιατρικής-Λοιμωξιολογίας,
Γ' Παιδιατρική Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ανθρακόπουλος Μιχάλης

Καθηγητής Παιδιατρικής Πνευμονολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδιατρική Κλινική ΠΓΝΠ

Βασιλείου Μίλτος

Αναπληρωτής Καθηγητής Πνευμονολογίας

Γίδαρης Δήμος

MRCPC, MRCPE, Παιδίατρος - Παιδοπνευμονολόγος
HERMES ERS, Επιστημονικός Συνεργάτης Α' Παιδιατρικής Κλινικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Γραμμενιάτης Βασίλης

Πανεπιστημιακός Υπότροφος Παιδοπνευμονολογίας,
Γ' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών,
ΠΓΝ «Αττικών»

Γριβέα Γιάννα

Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Δούρος Κώστας

Παιδοπνευμονολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Γ' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, ΠΓΝ «Αττικών»

Εμποριάδου Μαρία

Καθηγήτρια Παιδιατρικής Παιδοπνευμονολογίας, Διευθύντρια Δ' Παιδιατρικής Κλινικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»

Ηλιάδης Ανδρέας

Εντατικολόγος Παίδων, Υπεύθυνος ΜΕΘ Παίδων, ΠΓΝ Πατρών

Ιωσηφίδης Ηλίας

Παιδίατρος, Εξειδικευόμενος Λοιμωξιολογίας, Γ' Παιδιατρική Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, «Ιπποκράτειο» ΓΝ Θεσσαλονίκης

Καδίτης Θανάσης

Επίκουρος Καθηγητής Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Παιδοπνευμονολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

Κασίμος Δημήτρης

Επίκουρος Καθηγητής Παιδιατρικής, Παιδιατρική Κλινική Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης

Κατσαρδής Χάρης

Επίκουρος Καθηγητής Παιδοπνευμονολογίας, Τέως Συντονιστής Διευθυντής Παιδιατρικού-Παιδοπνευμονολογικού Τμήματος, ΓΝ Αθηνών «Η ΕΛΠΙΣ»

Κοτσώνης Χάρης

Παιδιάτρος-Εντατικολόγος, Επιμελητής ΕΣΥ, ΜΕΘ Παιδών, ΠΓΝ Πατρών

Κουμπουρλής Τάσος

Chief, Pulmonary & Sleep Medicine, Children's National Medical Center, Professor of Pediatrics Pulmonology, George Washington University

Κυρβασίλης Φώτης

Επίκουρος Καθηγητής Παιδιατρικής Πνευμονολογίας, Γ' Παιδιατρική Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, «Ιπποκράτειο» ΓΝ Θεσσαλονίκης

Λούκου Ιωάννα

Παιδιάτρος, Επιμελήτρια Α' ΕΣΥ, Τμήμα Κυστικής Ίνωσης, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Μαντζουράνη Εύα

Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Διευθύντρια Παιδιατρικής Κλινικής, ΠΓΝ Ηρακλείου

Μάρκου Γεωργία

Παιδιάτρος, Επιμελήτρια ΕΣΥ, ΜΕΘ Παιδών, ΠΓΝ Πατρών

Μερίδης Θεόφιλος

Παιδιάτρος-Διευθυντής Παιδιατρικής Κλινικής Νοσοκομείου Βόλου

Μερμίρη Δέσποινα

Παιδιάτρος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Μονάδα Αλλεργικών και Αναπνευστικών Νοσημάτων, ΓΝ Παιδών Πεντέλης - Αγ. Σοφία

Μιχαηλίδη Ένη

Παιδιάτρος-Παιδοπνευμονολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Κρήτης, ΠΓΝ Ηρακλείου

Ξεπαπαδάκη Βίκυ

Λέκτορας Παιδιατρικής-Αλλεργιολογίας, Μονάδα Αλλεργιολογίας, Β' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παιδών «Π&Α Κυριακού»

Παναγιωτοπούλου Πόλυ

Παιδίατρος-Παιδοπνευμονολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ,
Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Ειδική
Μονάδα Παιδοπνευμονολογίας, Νοσοκομείο Παιδών
«Η Αγία Σοφία»

Παπαδόπουλος Μάριος

Παιδοπνευμονολόγος-Παιδοαλλεργιολόγος, Παιδιατρική
Κλινική Ιασώ, Παιδιατρική Κλινική Ιατρικού Κέντρου
Αθηνών

Παρασκάκης Μανώλης

Παιδίατρος-Παιδοπνευμονολόγος, Επίκουρος Καθηγητής Παι-
διατρικής, Μονάδα Αναπνευστικών Νοσημάτων Παιδών, Παι-
διατρική Κλινική Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Πετροχείλου Αργυρή

Παιδίατρος-Παιδοπνευμονολόγος, Επιμελήτρια Β' ΕΣΥ, Τμήμα
Ινοκυστικής, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Πρίφτης Κώστας

Επίκουρος Καθηγητής Παιδιατρικής-Παιδοπνευμονολογίας,
Γ' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών,
ΠΓΝ «Αττικών»

Ροηλίδης Μανώλης

Καθηγητής Παιδιατρικής-Λοιμωξιολογίας, Γ' Παιδιατρική
Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
«Ιπποκράτειο» ΓΝ Θεσσαλονίκης

Συρογιαννόπουλος Γιώργος

Καθηγητής Παιδιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
Παιδολοιμωξιολόγος

Τρίγκα Μαρία

Παιδίατρος-Παιδοαλλεργιολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ,
Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Πατρών, ΠΓΝ Πατρών

Τσαμπούρη Σοφία

Λέκτορας Παιδιατρικής, Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων, ΠΓΝ Ιωαννίνων

Τσανάκας Γιάννης

Καθηγητής Παιδιατρικής Πνευμονολογίας, Γ' Παιδιατρική Κλι-
νική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
«Ιπποκράτειο» ΓΝ Θεσσαλονίκης

Τσιλιγιάννης Φάνης

Αρχιπλοίαρχος (Ι) ΠΝ ΕΑ, Παιδοπνευμονολόγος, FAAP

Φούζας Σωτήρης

Παιδοπνευμονολόγος, Επιμελητής Παιδιατρικής Κλινικής,
ΠΓΝ Πατρών

Χαϊδοπούλου Κατερίνα

Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής Πνευμονολογίας,
Δ' Παιδιατρική Κλινική Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσα-
λονίκης, Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»

Χατζηαγόρου Ελπίδα

Λέκτορας Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Παιδοπνευμονολογίας,
Γ' Παιδιατρική Κλινική Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ-
σαλονίκης, «Ιπποκράτειο» ΓΝ Θεσσαλονίκης

Χατζημιχαήλ Αθανάσιος

Καθηγητής Παιδιατρικής Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θρά-
κης, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής

Έχουμε σύμμαχο.

Όλοι θέλουμε να ξέρουμε ότι μπορούμε να βασιζόμαστε σε κάποιον, ότι έχουμε έναν σύμμαχο που μπορεί και προσπαθεί να δώσει λύσεις μέσα από καινοτόμες προτάσεις και υπεύθυνη στάση.

Η Novartis απαντάει σε αυτή την ανάγκη με επιστημονικές έρευνες και καινοτόμες θεραπείες. Οι 90 κλινικές μελέτες στην Ελλάδα αποτελούν μία επένδυση αξίας άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ, δίνοντας παράλληλα πρόσβαση στους ασθενείς σε νέες θεραπείες, αλλά και προσφέροντας στους επαγγελματίες υγείας νέες γνώσεις και εμπειρίες.

Ένας σύμμαχος δίπλα μας κάθε μέρα, στα εύκολα και στα δύσκολα.

